

ELEKTRICITEITSPRODUCTIE WEER GEDAALD IN 2006

Vorig jaar is de elektriciteitsproductie in Nederland voor het tweede achtereenvolgende jaar gedaald. Weliswaar is het elektriciteitsverbruik in 2006 gestegen, maar net als in 2005 is hierin voorzien door een grotere invoer van elektriciteit.

DOOR BART VAN WEZEL EN JAN KLOOTS

In 2006 is in Nederland bijna 99 miljard kilowattuur aan elektriciteit geproduceerd, bijna 2 procent minder dan in 2005. Deze daling vond vooral plaats bij de centrale elektriciteitsproductie-installaties. Hun productie daalde met 3 procent tot 67 miljard kilowattuur (kWh). De decentrale elektriciteitsproductie daarentegen is in 2006 licht gestegen. Deze nam toe met 0,6 procent tot bijna 32 miljard kilowattuur.

Glastuinbouw

De sterkste stijgingen bij de decentrale productie vonden plaats bij de gasmotoren in de glastuinbouw en bij de windturbines. Bij de gasmotoren in de glastuinbouw nam de elektriciteitsproductie toe met een derde tot 4,3 miljard kWh. Dit komt door een stormachtige groei van bijna 50 procent tot ruim 1,8 gigawatt (GW) in het opgestelde vermogen aan gasmotoren in deze sector.

Door een flinke groei aan het opgestelde vermogen nam de elektriciteit uit windturbines in 2006 toe met meer dan 20 procent tot ruim 2,7 miljard kWh. In Nederland stond eind 2006 bijna 1,6 GW vermogen aan windturbines.

In de meeste overige sectoren was weinig tot geen ontwikkeling in het opgestelde vermogen. Ultimo 2006 stond in ons land in totaal 23 GW aan elektriciteitsproductievermogen opgesteld.

Warmtekrachtkoppeling

Elektriciteit wordt voor het grootste deel geproduceerd door inzet van brandstoffen. De warmte die daarbij vrijkomt, kan voor nuttig gebruik worden aangewend met behulp van warmtekrachtinstallaties (WKK). Vooral door de hierboven genoemde ontwikkelingen in de glastuinbouw steeg de totale decentrale elektriciteitsproductie door WKK-installaties met ruim 2 procent licht tot bijna 27 miljard kWh.

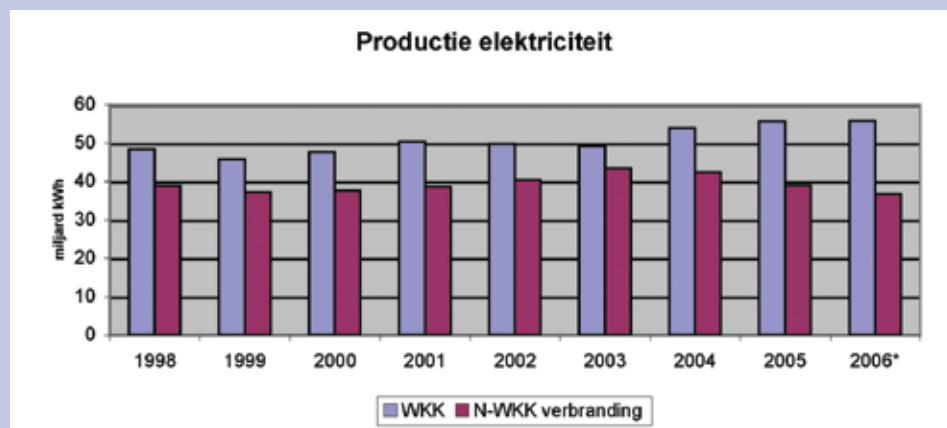
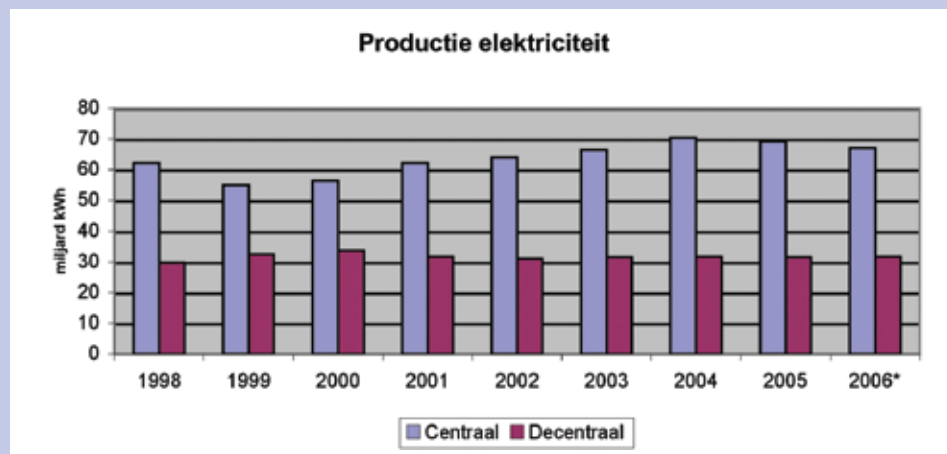
Deze stijging werd echter bijna in zijn geheel tenietgedaan door een daling van de centrale WKK-energieproductie. Deze daalde in 2006 met anderhalf procent tot 29 miljard kWh. In 2005 steeg de centrale WKK-productie van elektriciteit nog met ruim 6 procent. In totaal is in 2006 de elektriciteit die werd opgewekt door WKK-installaties met bijna 56 miljard kWh nagenoeg onveranderd gebleven ten opzichte van 2005.

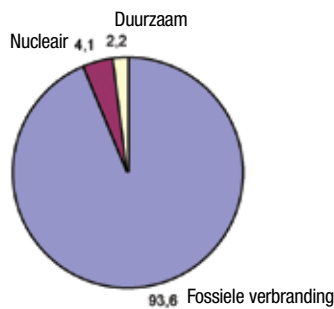
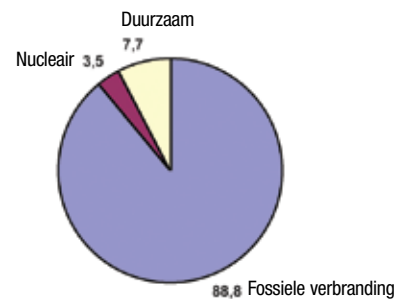
Van fossiele naar duurzame

In Nederland wordt elektriciteit voor het grootste deel geproduceerd door inzet van fossiele brandstoffen, met name kolen en aardgas. Relatief gezien is in de afgelopen acht jaar de inzet van fossiele brandstoffen zeer geleidelijk minder geworden. Werd in 1998 nog bijna 94 procent van de elektriciteit opgewekt door verbranding van fossiele brandstoffen, in 2006 was dat 89 procent. Dit komt overeen met een lichte daling van gemiddeld 0,7 procent per jaar.

Tegenover de relatieve daling van ingezette fossiele brandstoffen stond een stijging van de duurzaam opgewekte elektriciteit. Werd in 1998 nog slechts 2 procent van de geproduceerde elektriciteit opgewekt uit duurzame bronnen, in 2006 was dat ruim 7,5 procent.

Bron: CBS, StatLinetabellen Productiemiddelen elektriciteit en duurzame elektriciteit.

Herkomst geproduceerde elektriciteit 1998 (%)

Herkomst geproduceerde elektriciteit 2006* (%)

BEGRIPPEN

Centrale productie van elektriciteit

De centraal gecoördineerde productie van elektriciteit door installaties die gekoppeld zijn aan het hoogspanningsnet van TENNET.

Decentrale productie van elektriciteit

Decentrale productie van elektriciteit is alle niet-centraal gecoördineerde productie van elektriciteit, zoals door installaties die staan opgesteld bij bedrijven waarvan de primaire doelstelling niet het produceren van elektriciteit is. Ook de duur-

zame winning van elektriciteit valt onder de categorie decentrale productie.

Conventionele elektriciteitscentrales

In conventionele elektriciteitscentrales zonder warmtekrachtkoppeling wordt zowel elektriciteit als warmte geproduceerd, maar moet de warmte bijna altijd als afvalwarmte worden beschouwd.

Warmtekrachtkoppeling (vWKK)

Warmtekrachtkoppelinginstallaties zijn elektriciteitsproductie-installaties die de warmte, die ontstaat bij de opwekking van elektriciteit (kracht),

voor nuttig gebruik kunnen afleveren. De door middel van warmtekrachtkoppeling opgewekte warmte is meestal van een hoge temperatuur (stoom, heet water) en daardoor voor andere doeleinden bruikbaar (bijvoorbeeld proceswarmte in de industrie, ruimteverwarming, stadsverwarming). Door de gecombineerde opwekking in WKK-installaties kan een hoog energetisch rendement worden behaald.

Duurzame elektriciteit

Duurzame elektriciteit wordt opgewekt met windturbines, waterkrachtcentrales, zonne-energiesystemen en de inzet van biomassa.

Fysieke hoeveelheden										
Energiedrager	Eenheid	Periode	Actuele waarden				Verandering tov een jaar eerder			
			Productie/winning	Invoer ¹	Uitvoer	Verbruik/verwerking	Productie/winning	Invoer ¹	Uitvoer	Verbruik/verwerking
Aardgas	mln m3	2007 mei*	3532	2287	3056	2742	-11,9%	3,9%	-11,0%	0,8%
Elektriciteit	mln kWh	2007 mei*	7185	2028	.	8854	1,5%	-5,7%	.	-0,2%
Steenkool	mln kg	2006 juli*	-	1711	1090	1104	-	-40,8%	138,5%	3,0%
Aardoliegrondstoffen	mln kg	2007 mei	218	3973	-128	5023	24,0%	-3,9%		2,9%
Totaal aardolieproducten	mln kg	2007 mei	7106	6003	6350	4877	-7,0%	-2,9%	-14,8%	-3,5%
w.v. Motorbenzine	mln kg	2007 mei	852	781	1256	390	-21,8%	28,3%	-10,8%	1,5%
Gasolie (diesel, huisbrandolie)	mln kg	2007 mei	1846	739	1612	836	7,9%	-23,4%	-9,9%	-7,1%
Zware stookolie	mln kg	2007 mei	1242	1940	1342	485	9,9%	4,4%	-16,9%	99,0%

1) Bij elektriciteit gaat het hier om de netto invoer (invoer minus uitvoer).

Productenprijsindex (2000=100, prijzen inclusief accijns)										
Energiedrager winning	Eenheid	Periode	Actuele waarden				Verandering t.o.v. een jaar eerder			
			Productie/verwerking	Invoer winning	Uitvoer	Verbruik/verwerking	Productie/verwerking	Invoer	Uitvoer	Verbruik/verwerking
Ruwe olie	index	2007 juni	174	191	x	190	0,6%	-1,5%	x	-1,0%
Aardgas	index	2007 juni	x	175	x	196	x	-8,9%	x	-1,5%
Elektriciteit	index	2007 juni	139	x	x	174	6,1%	x	x	11,5%
Stoom en warmte	index	2007 juni	134			134	3,1%			3,1%

Prijzen				
Energiedrager	Eenheid	Periode	Actuele waarden	Verandering t.o.v. een jaar eerder
Aardolie (North Sea Brent)	\$/vat	2007 2e kwartaal	69	-2,4%
Huisbrandolie	€1000 liter	2007 2e kwartaal	735	-3,0%
Benzine (Euro95)	€100 liter	2007 2e kwartaal	149	1,5%

Legenda

- . gegeven ontbreekt
- gegeven is nihil (exact nul)
- 0 gegeven is minder dan de halve eenheid
- gegeven kan op logische gronden niet aanwezig zijn
- x gegeven is geheim
- * voorlopige cijfers

Bron: CBS, StatLine (www.cbs.nl)